

ადგილობრივ დონეზე ახალგაზრდობის საჭიროებებისა და გამოწვევების კვლევა

ხოზის მუნიციპალიტეტი

კვლევის ანგარიში

მომზადებულია კვლევისა და საკონსულტაციო კომპანია „ეისითი“-ს მიერ
სსიპ ახალგაზრდობის სააგენტოსთვის

აგვისტო, 2021
თბილისი

შინაარსი

მოკლე მიმოხილვა.....	3
ძირითადი მიგნებები	4
მეთოდოლოგია	6
1. კვლევის შედეგები	8
1.1. ახალგაზრდული აქტივობები.....	8
1.2. ჩართულობა და აქტივიზმი	11
1.3. უფლებები	15
1.4. პრობლემები.....	16
1.5. სასურველი აქტივობები	21

მოკლე მიმოხილვა

ახალგაზრდობა საზოგადოების უმნიშვნელოვანესი ნაწილია, რომელმაც ცვლილებებისა და განვითარების პროცესში არა უბრალოდ მონაწილის როლი შეიძლება ითამაშოს, არამედ თავად იქცეს გარდამტეხი პროცესების ინიციატორად. ამდენად, ტრანზფორმაციისა თუ განვითარების პროცესში მნიშვნელოვანია მათი მხარდაჭერა. ეს გულისხმობს, არა უბრალოდ ახალგაზრდებისთვის სხვადასხვა ცოდნისა და უნარის ათვისებისთვის აუცილებელ სერვისებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფას, არამედ ახალგაზრდების უფლებების დაცვას, მათი საჭიროებების შესწავლასა და რეაგირებას, როგორც ადგილობრივ, ისე ცენტრალურ დონეზე. ეს ყველაფერი ერთად ქმნის ხელსაყრელ გარემოს ახალგაზრდების და, შესაბამისად, საზოგადოების განვითარებისთვის.

ახალგაზრდების განვითარების ხელშეწყობა ახალგაზრდობის პოლიტიკის ეფექტიან განხორციელებას გულისხმობს. ახალგაზრდობის პოლიტიკის განვითარების სამართლებრივი ბაზა „საქართველოს ახალგაზრდობის კონცეფციის 2020-2030“-ის ფარგლებში შექმნილია. მისი ერთ-ერთი სტრატეგიული პრიორიტეტის გათვალისწინებით, რომელიც ცენტრალურ და მუნიციპალიტეტების დონეებზე სახელმწიფო ახალგაზრდული პოლიტიკის მართვის სრულყოფას გულისხმობს, ადგილობრივმა მუნიციპალიტეტებმა ხელი უნდა შეუწყონ ახალგაზრდობის პოლიტიკის განხორციელებას ადგილობრივ დონეზე. ამ თვალსაზრისით მნიშვნელოვანია, რომ პოლიტიკამ უპასუხოს ახალგაზრდების საჭიროებებს და შექმნას გარემო, სადაც ახალგაზრდები თავად მიიღებენ მონაწილეობას როგორც მათთვის მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებების მიღებაში, ასევე ამ გადაწყვეტილებებისთვის აუცილებელი აქტივობების დაგეგმვა-განხორციელებაში.

მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებადი ახალგაზრდობის პოლიტიკის არსებობისთვის, აუცილებელია ის კვლევას ეფუძნებოდეს. აღნიშნულისთვის „ახალგაზრდობის სააგენტომ“ შეიმუშავა მუნიციპალური ახალგაზრდობის პოლიტიკის განვითარების პროგრამა, რომლის თანახმადაც მხარდაჭერილია კვლევაზე დაფუძნებული ახალგაზრდობის პოლიტიკის დოკუმენტების შექმნა. აღნიშნული კვლევა ამ პროგრამის ნაწილია, რომელიც ჩატარდა ახალგაზრდობის სააგენტოს ინიციატივით და მხარდაჭერით. კვლევა მიზნად ისახავს ახალგაზრდობის საჭიროებებისა და გამოწვევების შესწავლას რეგიონულ და მუნიციპალურ დონეზე.

კვლევა რაოდენობრივი და თვისებრივი მეთოდების გამოყენებით ჩატარდა და დაეფუძნა პირისპირ ინტერვიუებს, სიღრმისეულ ინტერვიუებსა და ფოკუსურ დისკუსიებს. აღნიშნული დოკუმენტი თვისებრივი და რაოდენობრივი კვლევის შედეგების ანგარიშს წარმოადგენს, რომელიც ეფუძნება ხობის მუნიციპალიტეტში ჩატარებულ 3 სიღრმისეულ ინტერვიუს ძირითად ინფორმანტებთან და 3 ფოკუსურ დისკუსიას ახალგაზრდების სამ ასაკობრივ ჯგუფთან როგორც ქალაქის, ასევე სოფლის ტიპის დასახლებებდიან, ასევე 150 პირისპირ ინტერვიუს 14-29 წლის ახალგაზრდებთან.

ძირითადი მიგნებები

- ახალგაზრდობის მუნიციპალური პროგრამებისა და სერვისების არსებობის შესახებ ახალგაზრდების ინფორმირების მაჩვენებელი მინუციპალიტეტში დაბალია. ათიდან ექვსმა ახალგაზრდამ არ იცის მათი არსებობის შესახებ (60%);
- ახალგაზრდებისთვის დიდ ნაწილს სხვადასხვა სერვისზე აქვს ხელმისაწვდომობა, თუმცა, აღსანიშნავია, რომ არცერთ სერვისზე არ აქვს წვდომა ახალგაზრდების 32%-ს ხობის მუნიციპალიტეტში;
- ყველაზე სერიოზული გამოწვევა ახალგაზრდებისთვის დასაქმებაა და სწორედ დასაქმების ხელშეწყობა სახელდება განსაკუთრებით მნიშვნელოვან საკითხად (61%);
- პროფესიული და ტექნიკური უნარ-ჩვევების ფლობასთან ერთად, დასაქმებისთვის მნიშვნელოვან ფაქტორად ინგლისური ენის ცოდნა იკვეთება. აღნიშნულზე, ათიდან, სულ მცირე, სამი ახალგაზრდა მაინც მიაწინებს (35%);
- სპორტი/ფიზიკური აქტივობით დაკავება შეფასებულია როგორც მნიშვნელოვანი და ამასთან, სპორტულ წრეებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა განსაკუთრებით მნიშვნელოვნად ჩაითვალა ახალგაზრდების დიდი ნაწილის მიერ (55%);
- სპორტი/ფიზიკური აქტივობით დაკავება შეფასებულია როგორც მნიშვნელოვანი და ამასთან, სპორტულ წრეებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა განსაკუთრებით მნიშვნელოვნად ჩაითვალა ახალგაზრდების დიდი ნაწილის მიერ (55%). ამასთან, მიუხედავად სპორტი/ფიზიკური აქტივობით დაკავების მნიშვნელოვნად შეფასებისა, ახალგაზრდების დიდი ნაწილი არ არის მისით დაკავებული (58%);
- სპორტულ წრეებზე ხელმისაწვდომობა, სპორტული ინფრასტრუქტურის გამართვა, ასევე ცხოვრების ჯანსაღი წესის პოპულარიზაცია ფასდება, როგორც მნიშვნელოვანი სპორტი/ფიზიკური აქტივობით მეტი ახალგაზრდის დაინტერესებისთვის;
- ახალგაზრდებისთვის დასახლებაში ისეთ სერვისებზე ხელმისაწვდომობის მნიშვნელობა გამოიკვეთა, როგორებიცაა ინგლისური ენის შემსწავლელი კურსები (36%), სივრცეები შეკრებებისთვის (44%) თუ სახელოვნებო/კულტურის წრეები (28%). განსაკუთრებით აღსანიშნავია ბიბლიოთეკაზე ხელმისაწვდომობა მნიშვნელოვნად შეფასება 35%-ის მიერ;
- რეგიონში ახალგაზრდების მნიშვნელოვანი ნაწილი არ მონაწილეობს ახალგაზრდებისთვის მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში (93%);
- რეგიონში ახალგაზრდების არ მონაწილეობენ ახალგაზრდებისთვის მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში (93%). ამასთან, 48% მიუთითებს, რომ მათ

მუნიციპალიტეტში **აქტიური ახალგაზრდების მცირე ჯგუფები არსებობს**, რომლებიც ერთდროულად სხვადასხვა აქტივობაში მონაწილეობენ. ასევე, 14% მიუთითებს, რომ მუნიციპალიტეტში **ახალგაზრდები არ მონაწილეობენ სამოქალაქო აქტივობებში**;

- ➔ **დაბალი სამოქალაქო ჩართულობის მიზეზებად** სამოქალაქო აქტივობის მნიშვნელოვნების გაუცნობიერებლობა, ჩართულობის მექანიზმების შესახებ ინფორმაციის არქონა და, ასევე იმ აქტივობების არდაგეგმვა სახელდება, რომლებშიც შეიძლება მონაწილეობის მიღება;
- ➔ დაბალია ახალგაზრდების მონაწილეობა **მოხალისეობრივ საქმიანობაში**. მსგავს აქტივობაში მონაწილეობის გამოცდილება არ აქვს ბოლო 1-2 წლის მანძილზე 59%-ს. ახალგაზრდები აღნიშნულის მთავარ მიზეზებად ყველგან ასახელებენ იმას, რომ არ სმენიათ მსგავსი აქტივობების შესახებ, ვერ მოიცალებს ან არ ქონდათ სურვილი;
- ➔ დაბალია ახალგაზრდების მონაწილეობა სხვადასხვა **სამოქალაქო აქტივობაშიც**. მსგავსი გამოცდილების არარსებობას ბოლო 1-2 წლის მანძილზე 64% აფიქსირებს. აქაც მთავარ მიზეზებად სურვილისა და დროის არქონა დასახელდა; ასევე ის, რომ არ სმენიათ დაგეგმილი აქტივობების შესახებ;
- ➔ ახალგაზრდებისთვის ყველა მუნიციპალიტეტში ყველაზე ნაკლებად ღირებულია იყვნენ **პოლიტიკურად ჩართულები** და მათი მნიშვნელოვანი ნაწილი **პოლიტიკით საერთოდ არ არის დაინტერესებული** (61%);
- ➔ ახალგაზრდების 32%-ს უჭირს დაასახელოს ერთი **უფლება** მაინც, რომელიც სმენია. ამის მიუხედავად, 84% მიიჩნევს, რომ მისი უფლებები დაცულია;
- ➔ როგორც შიდა, ასევე გარე **მიგრაციის** განზრახვა დაბალია. 61% არ ფიქრობს შიდა მიგრაციაზე და 85% არ ფიქრობს გარე მიგრაციაზე უახლოესი 2-3 წლის მანძილზე. მათი მთავარი მოტივაცია კი, ვინც ამგვარ განზრახვებს აფიქსირებს, დასაქმების უკეთეს შესაძლებლობებს. უკეთეს განათლებაზე ხელმისაწვდომობასა და უკეთესი ცხოვრების პირობებს უკავშირდება როგორც შიდა, ასევე გარე მიგრაციის შემთხვევაში;
- ➔ **საკუთარი ცხოვრებით კმაყოფილება** ამ ეტაპზე, ყველა ფაქტორის გათვალისწინებით, საშუალოზე მაღალია და 5.4 ქულას შეადგენს მაქსიმალური 7-დან;
- ➔ **უახლოესი 10 წლის პერსპექტივაში**, როგორც ქვეყნის, ასევე საკუთარი მუნიციპალიტეტისა და პირადად მათი სოციო-ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასება მეტ-ნაკლებად დადებითია ამასთან, პირადად საკუთარი სოციო-ეკონომიკური მდგომარეობის უკეთესობისკენ ცვლილების მოლოდინი უფრო მაღალია (93%), ვიდრე მუნიციპალიტეტისა (75%) თუ ქვეყნის (77%) შემთხვევაში.

მეთოდოლოგია

კვლევის მიზანია შეისწავლოს ახალგაზრდობის უფლებები, საჭიროებები, გამოწვევები და ინტერესები ადგილობრივ დონეზე.

აღნიშნულის შესასწავლად განისაზღვრა კვლევის შემდეგი ამოცანები:

- ➔ ახალგაზრდობის საჭიროებებისა და გამოწვევების იდენტიფიცირება;
- ➔ ახალგაზრდობის ინტერესების, მოტივაციისა და მოლოდინების იდენტიფიცირება;
- ➔ გამოწვევების იდენტიფიცირება, რომლებიც არსებობს ადამიანის უფლებების რეალიზების თვალსაზრისით;
- ➔ იმ შესაძლებლობების იდენტიფიცირება, რომელთა გაფართოებაც გაამჯობესებდა სხვადასხვა აქტორის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებას.

პროექტის მიზნებისა და ამოცანების გათვალისწინებით, შემუშავდა კვლევის მიდგომა, რომელიც ითვალისწინებს (1) რაოდენობრივი და (2) თვისებრივი კვლევის ჩატარებას.

რაოდენობრივი კვლევის ფარგლებში გამოყენებული იყო პირისპირ ინტერვიუს ტექნიკა და ხობის მუნიციპალიტეტში გამოიკითხა 150 ახალგაზრდა. თვისებრივი კვლევის ფარგლებში გამოყენებული იყო ფოკუსური ჯგუფის და სიღრმისეული ინტერვიუების ტექნიკები. სულ ხობის მუნიციპალიტეტში ჩატარდა 3 ფოკუსური დისკუსია და 3 სიღრმისეული ინტერვიუ. ფოკუსური ჯგუფებში რესპონდენტების შერჩევისას გათვალისწინებული იყო შემდეგი კრიტერიუმები: ასაკი (14-17, 18-23, 24-29 წლის ჯგუფები); სქესი; დასახლების ტიპი (ქალაქი/სოფელი); განათლება; სამუშაო გამოცდილება; სოციალური ჯგუფი (სოციალურად დაუცველი, შშმ პირი).

რაც შეეხება სიღრმისეულ ინტერვიუებს, ისინი ჩატარდა ძირითად ინფორმანტებთან,¹ რომელთაგან ერთი წარმოადგენდა ადგილობრივ თვითმმართველობას. კერძოდ, რესპონდენტი, რომელიც მუნიციპალიტეტის მერიაში ახალგაზრდობის საკითხებზე პასუხისმგებელი. ორი ინტერვიუ კი ჩატარდა ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან.

¹ ძირითადი ინფორმანტი - პირი, რომელიც სიღრმისეული ინტერვიუსთვის მიზნობრივად შერჩეული და წარმოადგენს კვლევის საკითხთან დაკავშირებით ყველაზე გაცნობიერებული ადამიანების ჯგუფს.

Covid 19-ის გავრცელების გამო სიღრმისეული ინტერვიუები და ფოკუსური დისკუსიები ჩატარდა ონლაინ რესპონდენტისთვის მისაღებ დროსა და ონლაინ პლატფორმის გამოყენებით.

ცხრილი # 1. კვლევის დიზაინი

კვლევის დიზაინი			
ტექნიკა	ფოკუსური ჯგუფი	სიღრმისეული ინტერვიუ	პირისპირ ინტერვიუ
სამიზნე ჯგუფი	14-29 წლის ახალგაზრდები: 1. 14-17 წელი 2. 18-23 წელი 3. 24-29 წელი	1. ახალგაზრდობის საკითხებზე პასუხისმგებელი პირი ადგილობრივ მუნიციპალიტეტში (1 ინტერვიუ) 2. სამოქალაქო სექტორის (არასამთავრობო) წარმომადგენელი, რომელიც მუშაობას ახალგაზრდობის საკითხებზე (2 ინტერვიუ)	14-29 წლის ახალგაზრდები
რაოდენობა	3	3	150
კვლევის არეალი	ხობის მუნიციპალიტეტი		
შერჩევის მეთოდი	მიზნობრივი	მიზნობრივი	შემთხვევითი
დისკუსიის ხანგრძლივობა	1.5-2 საათი	30-40 წუთი	45-50 წუთი

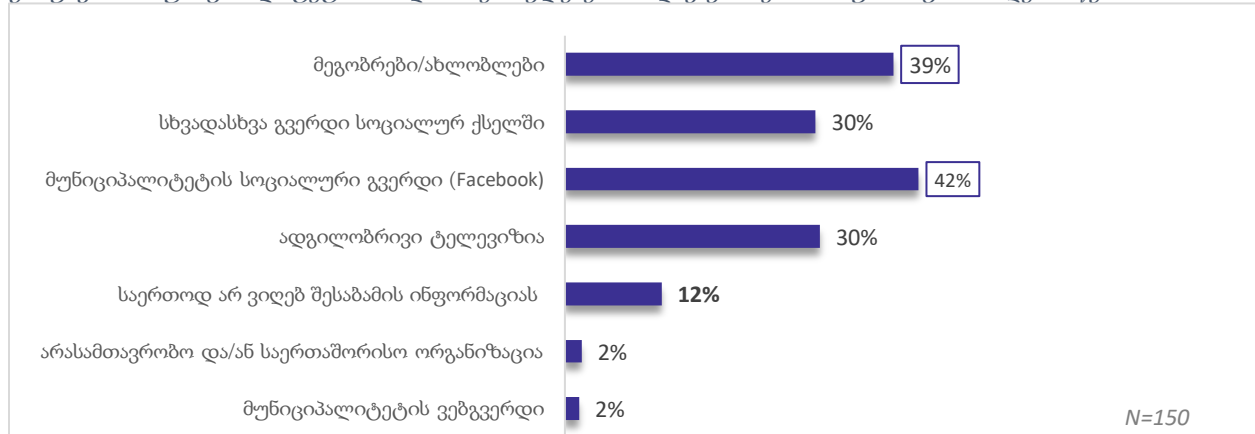
დოკუმენტში წარმოდგენილი კვლევის თვისებრივი და რაოდენობრივი კომპონენტების შედეგად მიღებული მონაცემების ანალიზი. კვლევის შედეგები გამოყენებული იქნება დაინტერესებული მხარეების მიერ სამომავლო აქტივობების დასაგეგმად.

1. კვლევის შედეგები

1.1. ახალგაზრდული აქტივობები

ხოზის მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდები ინფორმაციას საკუთარ მუნიციპალიტეტში მიმდინარე მოვლენებთან დაკავშირებით ძირითადად მუნიციპალიტეტის სოციალური ქსელიდან (42%) და მეგობრების/ახლობლებისგან (39%) იღებენ.

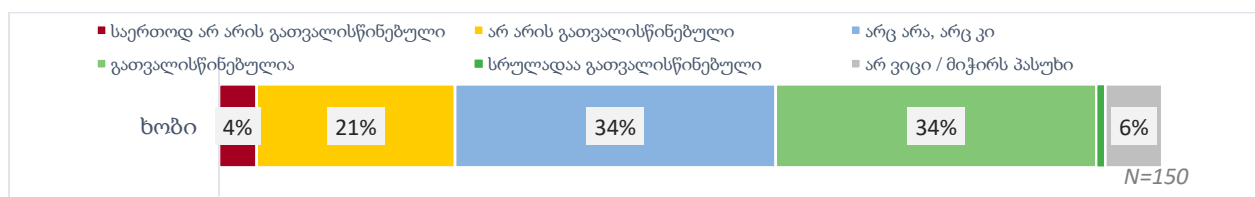
გრაფიკი # 1. მუნიციპალიტეტში მიმდინარე მოვლენებთან დაკავშირებით ინფორმაციის მიღების წყარო

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ გამოკითხულთა უმრავლესობას აქვს კომპიუტერზე წვდომა სახლში (49%) თუ სახლს გარეთ (6%) ან როგორც სახლში, ისე გარეთ (3%). თუმცა, აქვე ხაზგასასმელია, რომ არც სახლში და არც გარეთ კომპიუტერზე წვდომა არ აქვს გამოკითხულთა 42%-ს. რაც შეეხება ინტერნეტს, დღეში რამდენიმე საათს უთმობს მას გამოკითხულთა აბსოლუტური უმრავლესობა (94%) და ასევე უმრავლესობა მას სოციალურ ქსელ ფეისბუქისთვის (82%) იყენებს.

რაც შეეხება იმას, თუ რამდენადაა მათი მსგავსი ახალგაზრდების ინტერესები გათვალისწინებული ადგილობრივ დონეზე, რაოდენობრივი კვლევის მონაწილეები ამას საკმაოდ დადებითად აფასებენ. 34% ამბობს, რომ გათვალისწინებულია.

გრაფიკი # 2. შეფასება, გათვალისწინებულია თუ არა რესპონდენტების მსგავსი ახალგაზრდების ინტერესები მუნიციპალიტეტის მიერ

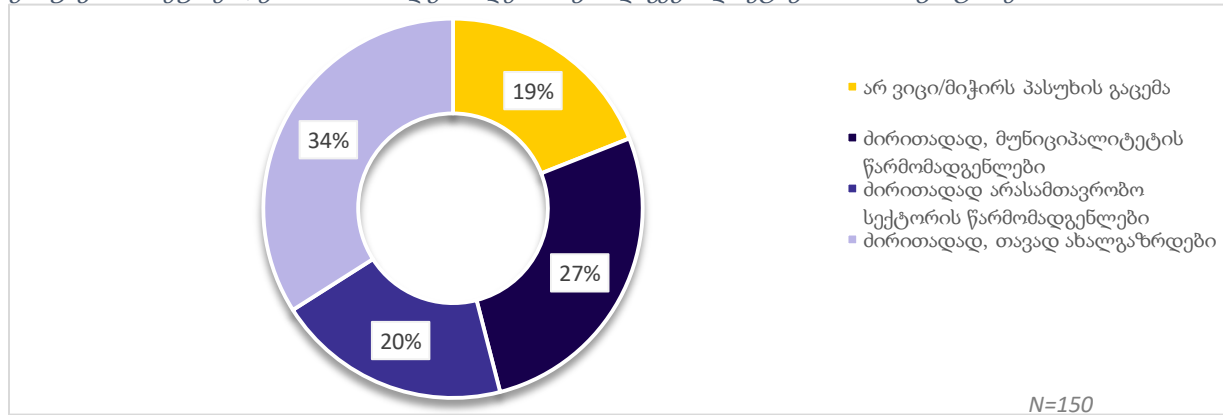

თუმცა, თვისებრივი კვლევის შედეგები შედარებით კრიტიკულ შეფასებებზე მიუთითებს. დისკუსიებზე აღინიშნა, რომ აქტივობები ძირითადად *სკოლის ასაკის* ახალგაზრდებისთვისაა ორგანიზებული და უფროსებზე ნაკლებადაა ორიენტირებული. ასაკთან ერთად, ხაზგასასმელია ისიც, რომ აქტივობები უმეტესად *მუნიციპალურ ცენტრში* ტარდება. ამის ერთ-ერთ მიზეზად მიგრაცია და ახალგაზრდების გადინება დასახელდა. თუმცა, დისკუსიების შედეგად ისიც გამოჩნდა, რომ მუნიციპალიტეტში არსებობს რამდენიმე სოფელი, სადაც თავად ახალგაზრდები აქტიურობენ და მათი ინიციატივით სხვადასხვა აქტივობის ორგანიზების პრაქტიკასაც აქვს ადგილი. შესაბამისად, მიგრაციაზე მეტად, შესაძლებელია გამოწვევად ნაკლები აქტიურობა მივიჩნიოთ.

ის, რომ ახალგაზრდებისთვის დაგეგმილი აქტივობები არ არის მრავალფეროვანი და ძირითადად ერთი და იგივე ღონისძიებას გულისხმობს, დასტურდება ძირითად ინფორმანტებთან ინტერვიუებითაც, სადაც ხაზგასმული იყო, რომ მუნიციპალიტეტში უმეტესად სპორტული აქტივობები იგეგმება. მართალია, კვლევის მონაწილე ახალგაზრდებთან გაჟღერდა მოსაზრება, რომ სპორტული ღონისძიებები მეტ-ნაკლებად პასუხობს ახალგაზრდების მოთხოვნებს, თუმცა იმის თქმა, რომ ზოგადად, *ახალგაზრდების ინტერესებს* ეხმიანება მათთვის დაგეგმილი აქტივობები, არასწორია. ამ თვალსაზრისით განსაკუთრებით კრიტიკულები იყვნენ კვლევის მონაწილე არასამთავრობო სექტორის წარმომადგენლები. ისინი არ იზიარებენ მოსაზრებას, თითქოს მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდების უმრავლესობა სპორტითაა დაინტერესებული და სპორტული აქტივობების სიხშირეც ამითაა განპირობებული. ერთ-ერთი შეფასებით, უფრო საქმე გვაქვს იმასთან, რომ ახალგაზრდებს სხვა არჩევანი არ აქვთ და მონაწილეობენ აქტივობებში, რომლებიც რეალურად ორგანიზდება („*სხვა რამის შესაძლებლობა არ არის და რაც არის, იმაში ერთვება*“).

კვლევის შედეგებმა ისიც უჩვენა, რომ ახალგაზრდებისათვის დაგეგმილი აქტივობების *ინიციატორებად* თავად ახალგაზრდები, იშვიათი გამონაკლისის გარდა, არ გვევლინებიან. ძირითადად, აქტივობათა ინიციატორები სკოლის ადმინისტრაცია და თავად ადგილობრივი თვითმმართველობაა. თუმცა, რაოდენობრივი კვლევის მონაწილეთა ყველაზე დიდი ნაწილი თავად ახალგაზრდებზე მიუთითებს როგორც ინიციატორებზე (34%).

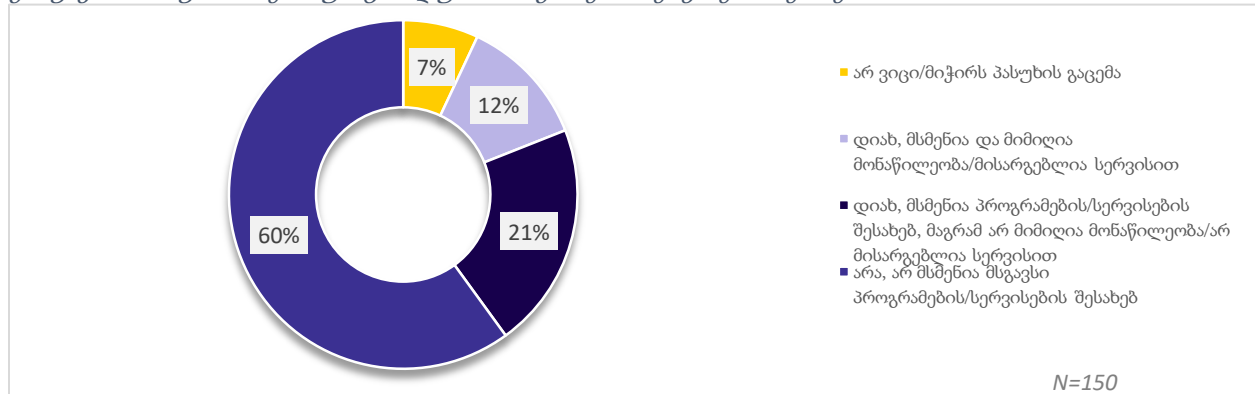
გრაფიკი # 3. შეფასება, ვინ არიან ახალგაზრდებისთვის დაგეგმილ აქტივობათა ინიციატორები

თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ ადგილობრივი თვითმმართველობა თავად იღებს გადაწყვეტილებებს აქტივობებთან დაკავშირებით, ამასთან არ არსებობს ახალგაზრდების საჭიროებათა დადგენის რელევანტური მექანიზმი, უშუალოდ ახალგაზრდები კი ნაკლებად გამოდიან ინიციატივით, რეალობა, რაზეც კვლევის მონაწილე ყველა ჯგუფი მიუთითებს - რომ ახალგაზრდობაზე ორიენტირებული აქტივობები არ არის მათ საჭიროებებზე მორგებული, სავსებით ბუნებრივია. შესაბამისად, არ არის მოულოდნელი კვლევის კიდევ ერთი შედეგი. კერძოდ ის, რომ *აქტივობებში ახალგაზრდების ჩართულობა* არცთუ მაღალია. დისკუსიების მონაწილე ახალგაზრდებმა ამის ერთ-ერთ მიზეზად აქტივობათა სიხშირე დაასახელეს. სკოლის ასაკის ახალგაზრდების შეფასებით, იმის გამო, რომ აქტივობები იშვიათად იგეგმება, ახალგაზრდებისთვის არ არის ჩვეული მათში მონაწილეობა. ერთ-ერთი არგუმენტის თანახმად, გამოუცდელობა აჩენს ახალგაზრდებში კომპლექსებს, რაც უშლის მათ ხელს დააფიქსირონ პოზიცია, ხმამაღლა გამოხატონ აზრი თუ დასვან კითხვა. თუმცა, აქვე აღსანიშნავია, რომ დისკუსიებზე რადიკალურად განსხვავებული ხედვაც გამოიკვეთა. ამ უკანასკნელის თანახმად, აქტივობები მუნიციპალიტეტში იმდენად იშვიათად იგეგმება, რომ პირიქით, ახალგაზრდების მზაობა მიიღონ მათში მონაწილეობა, მაღალია.

აქტივობებში ნაკლები ჩართულობის ერთ-ერთი მიზეზი, როგორც აღინიშნა, ის არის, რომ *ახალგაზრდების ინტერესები ნაკლებადაა გათვალისწინებული* მათი დაგეგმვისას. ამასთან, აღნიშნულის კიდევ ერთ მიზეზად ყველა ასაკობრივ ჯგუფში იმ *აქტივობების შესახებ არაინფორმირებულობა* დასახელდა, რომლებიც თუნდაც იშვიათად, მაგრამ მაინც ტარდება. აქ რაოდენობრივი კვლევის კიდევ ერთი მონაცემია საგულისხმო. კერძოდ ის, რომ, არათუ აქტივობების შესახებ არ არიან ახალგაზრდები ინფორმირებულები, არამედ მათ არ იციან მათ შორის, არც იმ პროგრამებისა და სერვისების შესახებ, რომელთაც მუნიციპალიტეტი სთავაზობს ახალგაზრდებს.

გრაფიკი # 4. ინფორმირება მუნიციპალური პროგრამების/სერვისების შესახებ

ამგვარად, კვლევის შედეგები უჩვენებს, რომ, გარდა იმისა, რომ ახალგაზრდობის მიმართულებით ხობის მუნიციპალიტეტში დაგეგმილი აქტივობები ერთფეროვანია, ისინი ძირითადად სპორტულ და კულტურულ ღონისძიებებს მოიცავს. მათი ბენეფიციარები უმეტესად სკოლის ასაკის ახალგაზრდები არიან, აქტივობათა ჩატარების ლოკაციას კი ძირითადად მუნიციპალური ცენტრი წარმოადგენს. ამასთან, აქტივობათა ინიციატორებთან, მართალია, რაოდენობრივი კვლევის მონაწილეთა დიდმა ნაწილმა თავად ახალგაზრდები დაასახელა, მაგრამ იქვე სხვა აქტორების მითითება, ასევე დისკუსიების შედეგები მაინც იმაზე მიუთითებს, რომ უფრო სხვები გამოდიან ინიციატორების როლში. გამოწვევა ამ თვალსაზრისით ისიცაა, რომ ახალგაზრდები არ არიან ინფორმირებულები მუნიციპალური პროგრამებისა და სერვისების შესახებ.

1.2. ჩართულობა და აქტივიზმი

გადაწყვეტილების მიღებასა თუ სხვადასხვა პროცესში ახალგაზრდების მონაწილეობა განვითარების აუცილებელ პირობად შეიძლება ჩაითვალოს. სწორედ ამიტომ, ახალგაზრდობის პოლიტიკის მნიშვნელოვანი მიმართულება მონაწილეობრივი ახალგაზრდული პოლიტიკის დანერგვა და მისი განვითარებაა. შესაბამისად, იმის ცოდნა, თუ როგორია სამიზნე მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდების ჩართულობა თუ მონაწილეობა სხვადასხვა პროცესში, არსებითია.

როგორც ხობის მუნიციპალიტეტში ჩატარებული კვლევა უჩვენებს, *ჩართულობის მაჩვენებელი* დაბალია და მუნიციპალიტეტში აქტიური ახალგაზრდების მხოლოდ პატარა ჯგუფის არსებობაზე შეიძლება საუბარი. ამას მოწმობს როგორც თვისებრივი, ასევე რაოდენობრივი მონაცემები. მართალია, ხობის მუნიციპალიტეტში 38%-მა თქვა, რომ

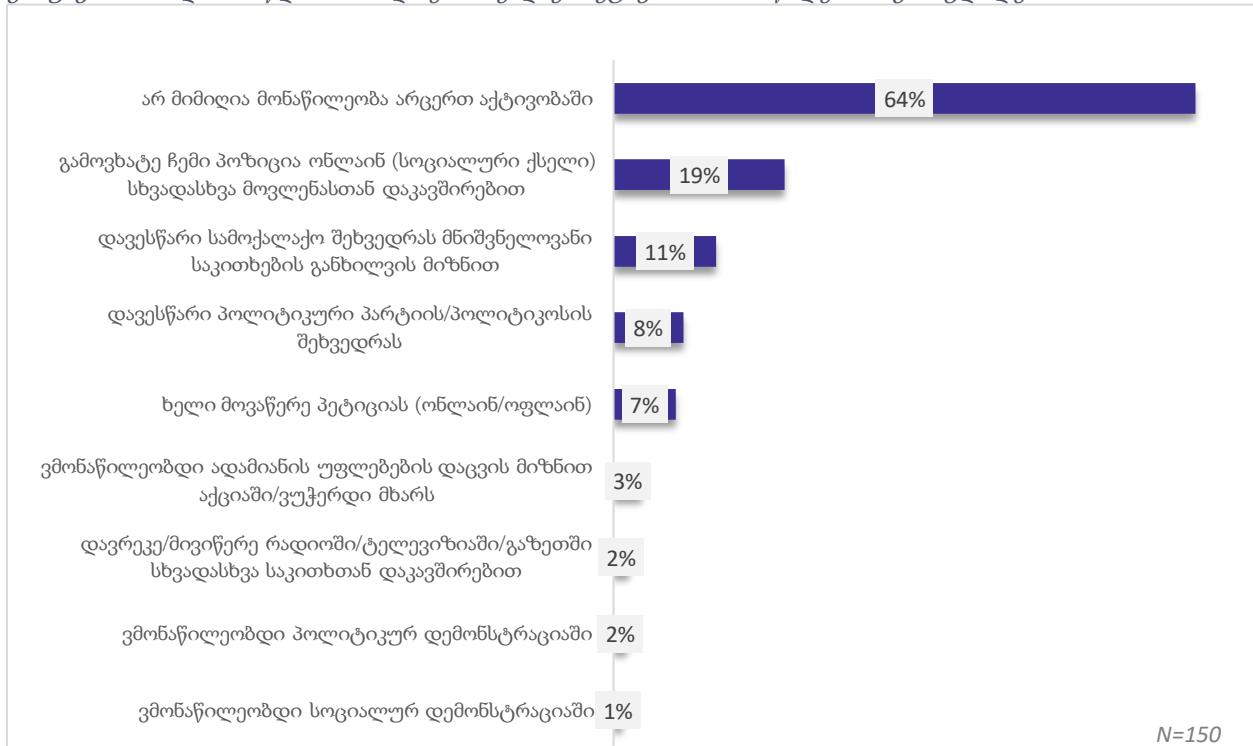
ახალგაზრდები ახდენენ გავლენას ადგილობრივ დონეზე გადაწყვეტილების მიღების პროცესზე, 32%-მა კი ნეიტრალური პოზიცია დააფიქსირა (არც კი, არც არა), უშუალოდ მონაწილეობა მსგავს პროცესში კვლევის მონაწილეთა მხოლოდ 7%-ს მიუღია ბოლო 1-2 წლის გათვალისწინებით. ამასთან, კვლევის მონაწილეთა დიდი უმრავლესობა ამბობს, რომ მოხალისეობრივ აქტივობაში მონაწილეობა მნიშვნელოვანია (79%) ან ძალიან მნიშვნელოვანია (13%), მაგრამ თავად მსგავსი გამოცდილება ბოლო 1-2 წლის მანძილზე არ აქვს 59%-ს. მეოთხედს კი მონაწილეობა აქვს მიღებული სხვადასხვა სახის საქველმოქმედო აქციაში. ამის მთავარ მიზეზებად მსგავსი აქტივობის შესახებ ინფორმაციის არქონა (43%) და დროის არქონა (36%) დასახელდა.

გრაფიკი # 5. მოხალისეობრივ აქტივობებში მონაწილეობის გამოცდილება ბოლო 1-2 წლის მანძილზე

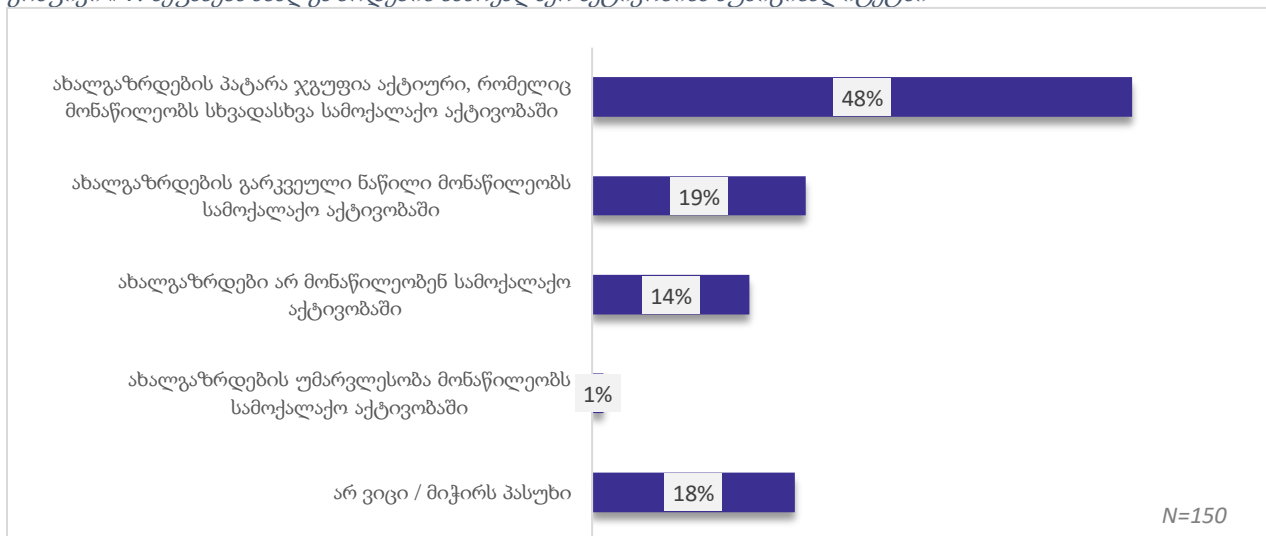
სხვადასხვა პროცესში ჩართულობაც რომ მნიშვნელოვანია (66%) და ძალიან მნიშვნელოვანია (17%) ასევე გამოკითხულთა უმრავლესობა აცხადებს. თუმცა, სამოქალაქო აქტივობაში ბოლო 1-2 წლის მანძილზე მონაწილეობის გამოცდილების არქონას ათიდან ექვსი ახალგაზრდა ადასტურებს (64%). ყველაზე მეტმა, მეხუთედმა კი გამოხატა საკუთარი პოზიცია ონლაინ (19%). აქ მთავარ მიზეზად სურვილის არქონა (43%) დასახელდა.

გრაფიკი # 6. ბოლო 1-2 წლის მანძილზე სამოქალაქო აქტივობაში მონაწილეობის გამოცდილება

რაც შეეხება იმას, მუნიციპალიტეტში როგორია ახალგაზრდების აქტივობა, აქ გამოკითხულთა 48%-ის შეფასებით, მათ მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდების პატარა ჯგუფია აქტიური, რომელიც მონაწილეობს სხვადასხვა სამოქალაქო აქტივობაში. საგულისხმოა, რომ 14%-ის შეფასებით, ახალგაზრდები არ მონაწილეობენ მსგავს აქტივობებში.

გრაფიკი # 7. შეფასება ახალგაზრდების სამოქალაქო აქტივობისა მუნიციპალიტეტში

ამ კონტექსტში საგულისხმოა თვისებრივი კვლევის შედეგები. კერძოდ, გარდა იმისა, რომ აქტივობებში ახალგაზრდები იშვიათად ერთვებიან, თავად აქტივობებში უმეტესად მოაზრებულია მხოლოდ საქველმოქმედო თუ მოხალისეობრივი აქტივობები და ნაკლებად, მაგალიტად, ბიუჯეტის განხილვაში ჩართულობა. აქვე, კვლევის მონაწილეთა შეფასებით, მაგალითისთვის, ისეთ მნიშვნელოვან აქტივობაში ჩართულობა, როგორიცაა ბიუჯეტის განხილვა ან ადგილობრივ დონეზე სხვა ტიპის გადაწყვეტილების მიღების პროცესი, მუნიციპალიტეტში კრიტიკულად დაბალია. ამის მთავარ მიზეზად დაბალი ცნობიერება დასახელდა, რომელიც, თავის მხრივ, შეიძლება მოვიაზროთ ისეთი მიზეზის განმაპირობებლად, როგორიცაა არასერიოზული დამოკიდებულება მსგავსი აქტიურობისადმი. ამ უკანასკნელს საგანგებოდ გაესვა ხაზი ახალგაზრდების ყველა ასაკობრივ კატეგორიაში. აქ საგულისხმოა რაოდენობრივი კვლევის შედეგიც, რომლის მიხედვითაც, დაბალი ჩართულობის მიზეზი გამოკითხულთა 16%-ისთვის სამოქალაქო აქტივიზმის არაპოპულარობა/არამოდურობაა მიჩნეული.

თვისებრივი კვლევის მონაწილეებთან დაბალი ჩართულობის კიდევ ერთ მიზეზად ნიჰილიზმი და, ასევე არაინფორმირებულობა გამოიკვეთა. ეს უკანასკნელი ჩართულობის ფორმებისა და მექანიზმების შესახებ საკმარისი ინფორმაციის არქონას უკავშირდება. რაოდენობრივი კვლევის შედეგადაც, გამოკითხულთა მესამედის აზრით, დაბალი ჩართულობის მიზეზი სწორედ ის არის, რომ ახალგაზრდებმა არ იციან, როგორ ჩაერთონ აქტივობებში (29%).

დაბალია ახალგაზრდების დაინტერესება პოლიტიკითაც. ათიდან ექვს გამოკითხულს პოლიტიკა საერთოდ არ აინტერესებს, ყველაზე მეტას, 23%-ს კი აინტერესებს ზოგადად პოლიტიკა საქართველოში. ამასთან, ევროკავშირთან საქართველოს ურთიერთობა ათიდან მხოლოდ ერთ ახალგაზრდას აინტერესებს (11%). აქვე საინტერესოა ისიც, რომ იყვნენ პოლიტიკურად ჩართულები არიან ყველაზე ნაკლებად ღირებული ახალგაზრდებისთვის (3.5 ქულა მაქსიმალური 7 ქულიდან). აქვე აღსანიშნავია, რომ ყველაზე მნიშვნელოვან ორ ღირებულებას ახალგაზრდებისთვის წარმოადგენს კარგი მეგობრებისა (6.7 ქულა) და სანდო მეუღლის/პარტნიორის (6.7 ქულა) ყოლა.

კვლევის მონაწილე ახალგაზრდები, როგორც თვისებრივი, ასევე რაოდენობრივი კვლევის ფარგლებში იზიარებენ ხედვას, რომ მათი და მათი თანატოლების ჩართულობა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესებში მონაწილეობა მნიშვნელოვანია. დისკუსიებზე გაჟრერებული მთავარი არგუმენტის თანახმად, ეს არის განვითარების წინაპირობა. მათი შეფასებით, პროცესებში ახალგაზრდების ჩართულობის გასაზრდელად, პირველ რიგში, აუცილებელია ცნობიერების ამაღლება მონაწილეობის მნიშვნელობის შესახებ და ინფორმირების გაზრდა ჩართულობის ფორმებისა და მექანიზმების თაობაზე.

1.3. უფლებები

კვლევის მონაწილე როგორც ფოკუსური დისკუსიების მონაწილეებმა, ასევე ძირითადად ინფორმანტებმა შეაფასეს, თუ რამდენადაა დაცული ახალგაზრდების უფლებები ხობის მუნიციპალიტეტში. უნდა აღინიშნოს, რომ ახალგაზრდების უფლებების დარღვევაზე ან თუნდაც ნაწილობრივ დაცულობაზე კვლევის მონაწილე ახალგაზრდები, ისევე როგორც ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენელი ნაკლებად საუბრობენ. ამასთან, რაოდენობრივი კვლევის შედეგადაც, უმრავლესობა (84%) თვლის, რომ მათი უფლებები დაცულია. თუმცა, თვისებრივი კვლევის ფარგლებში ახალგაზრდებთან გამართული დისკუსიების შედეგად შეიძლება დავასკვნათ, რომ უფლებების შესახებ ახალგაზრდების მეტად ინფორმირება და ცნობიერების ამაღლება აუცილებელია. ამ მოსაზრებას ამყარებს რაოდენობრივი კვლევის შედეგებიც, რომლის თანახმადაც გამოკითხულთა მესამედი ვერ ასახელებს ვერცერთ უფლებას (32%). რაც შეეხება ყველაზე მეტი რესპონდენტის მიერ დასახელებულ უფლებას, რომლის შესახებაც სმენიათ, ესენია გამოხატვის (30%) და თანასწორობის (29%) უფლებები.

მართალია, დარღვევებზე ნაკლებად საუბრობდნენ დისკუსიების მონაწილეები, მაგრამ მაინც უფროსი ასაკის ჯგუფში აღინიშნა, რომ დაბალი ანაზღაურება და მძიმე სამუშაო პირობების არსებობა შეიძლება ჩაითვალოს *შრომითი უფლებების* დარღვევად. ეს უფლება საერთოდ არ დასახელებულა რაოდენობრივი კვლევის ფარგლებში დარღვევათა შორის, რაც კიდევ ერთხელ ამყარებს ეჭვს, რომ გაცნობიერების თვალსაზრისით გამოწვევები უფროა, ვიდრე ამ უფლების დარღვევის ფაქტების არარსებობა.

ამასთან, ისიც საგულისხმოა, რომ გამოკითხულების ყველაზე მეტმა *რაოდენობამ გამოხატვის თავისუფლების* დარღვევაზე მიუთითა (23%). ამ უფლების შეზღუდვა აღინიშნა დისკუსიებზე ახალგაზრდებთანაც. მათთან ეს დაკავშირებული იყო დისკრიმინაციასთან როგორც გენდერის, ასევე ასაკის ნიშნით. პირველ შემთხვევაში აღინიშნა, რომ საზოგადოების მიერ სხვადასხვა ინტერესის კონკრეტული გენდერისათვის უფრო რელევანტურად, მეორე გენდერისთვის კი - არარელევანტურად შეფასება ხდება და ახალგაზრდები, რომლებიც საკუთარი გენდერისთვის „არარელევანტურ“ ინტერესებს ავლენენ, დისკრიმინაციული დამოკიდებულების მსხვერპლნი ხდებიან. რაც შეეხება ასაკს, ახალგაზრდების მიერ აზრის თავისუფლად გამოხატვა იზღუდება სწორედ მათი ასაკის გამო („ჩვენ [უფროსებმა] მეტი ვიცით“) და ამას ხშირად სკოლის გარემოში აქვს ადგილი. თუმცა, დისკრიმინაციის კონტექსტში უნდა აღინიშნოს, რომ რაოდენობრივი კვლევის მონაწილეთა აბსოლუტური

უმრავლესობა, როგორც წესი, ათიდან ცხრა, არცერთი ნიშნით დისკრიმინაციის გამოცდილებას არ ადასტურებს. აღნიშნული შეიძლება იმითაც აიხსნას, რომ ხშირ შემთხვევაში, ახალგაზრდები ნაკლებად არიან გაცნობიერებულნი დისკრიმინაციის არსის შესახებ.

1.4. პრობლემები

ხობის მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდების რამდენიმე განსაკუთრებულად პრობლემურ საკითხზე გამახვილდა ყურადღება დისკუსიებსა და ინტერვიუებში. ყველა ასაკობრივ ჯგუფში, ასევე ძირითად ინფორმანტებთან ძალიან მწვავე საკითხად *ახალგაზრდული სივრცეების არარსებობა* დასახელდა, რომლებიც ახალგაზრდებს შეკრების, გართობისა თუ აზრთა გაცვლისთვის სჭირდებათ. ამაზე რაოდენობრივი კვლევის ფარგლებში მხოლოდ 11%-მა მიუთითა.

ამასთან, სოფლის ტიპის დასახლებებისთვის გამოწვევაა *დაბალი ხელმისაწვდომობა სხვადასხვა წრეზე*. მართალია, სპორტული თუ სახელოვნებო წრეები ფუნქციონირებს, თუმცა მუნიციპალურ ცენტრში, რაზეც დისკუსიების მონაწილეებმა გაამახვილეს ყურადღება. სოფლის ტიპის დასახლებებიდან კი ახალგაზრდებს, *გადაადგილებასთან დაკავშირებული სირთულეების* გამო, წრეებზე წვდომაც შეზღუდული აქვთ. შესაბამისად, აქ ერთი მხრივ, წრეებზე ხელმისაწვდომობის, მეორე მხრივ კი - გადაადგილებასთან დაკავშირებული გამოწვევები იკვეთება. სპორტულ წრეზე ხელმისაწვდომობა გამოწვევად სახელდება რაოდენობრივი კვლევის მონაწილეთა 21%-ის მიერაც. ტრანსპორტზე ხელმისაწვდომობაზე მეტად კი, სხვა გამოწვევები გამოიკვეთა არსებითად რაოდენობრივი კვლევის ფარგლებში, თუმცა, თვისებრივი კვლევის მონაწილეთა არგუმენტები საგულისხმოა.

დისკუსიებზე პრობლემად გამოიკვეთა *სპორტული ინფრასტრუქტურის გაუმართაობაც*. კიდევ ერთ გამოწვევად *ინტერნეტზე დაბალი ხელმისაწვდომობა* გამოიკვეთა და აქაც ხაზგასმული იყო, რომ არა ყველა სოფლისთვის, მაგრამ მათი გარკვეული ნაწილისთვის აღნიშნული პრობლემა განსაკუთრებით მწვავეა. რაც შეეხება რაოდენობრივ კვლევას, აქ სპორტული ინფრასტრუქტურა განსაკუთრებულ, გამოწვევად 16%-მა დაასახელა.

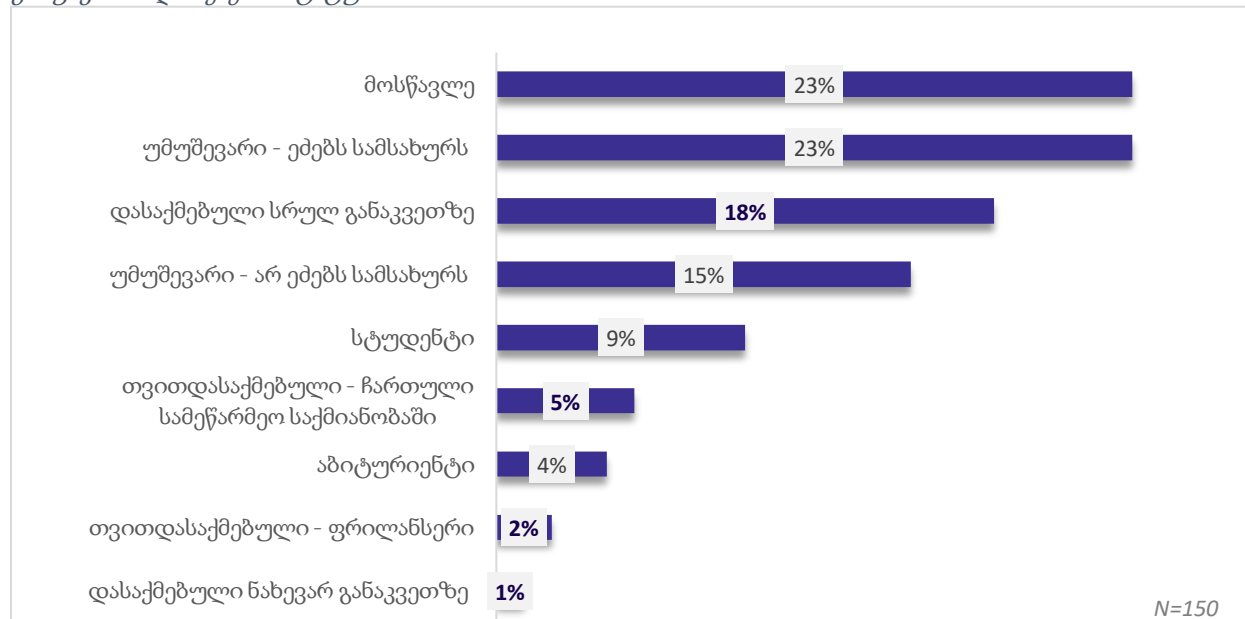
კიდევ ერთი საკითხი, რაზეც დისკუსიების მონაწილე ახალგაზრდებმა გაამახვილეს ყურადღება პრობლემებზე საუბრისას *წიგნის მაღაზიის არარსებობა*ს ეხება მუნიციპალიტეტში. ამაზე განსაკუთრებული აქცენტი 18-23 წლის ახალგაზრდების ჯგუფში გაკეთდა, სადაც ასევე სასურველად დასახელდა არსებული *ბიბლიოთეკის* წიგნადი ფონდის განახლება ახალი

ლიტერატურით. სკოლის ასაკის ახალგაზრდების ჯგუფში კი ახალგაზრდების *საინფორმაციო ტექნოლოგიებით ზედმეტი გატაცება* დასახელდა ერთ-ერთ სერიოზულ გამოწვევად, რაც გასართობი და შეკრებისათვის აუცილებელი სივრცეების არარსებობის ეფექტად შეიძლება შეფასდეს. საგულისხმოა, რომ ეს უკანასკნელი ერთ-ერთ ყველაზე გავრცელებულ სარისკო ქცევად გამოიკვეთა რაოდენობრივი კვლევის ფარგლებში (4. ქულა მაქსიმალური 5-დან). ამაზე მეტად გავრცელებულ სარისკო ქცევად მუნიციპალიტეტში სიგარეტის მოხმარება დასახელდა (4.4 ქულა).

დასაქმება

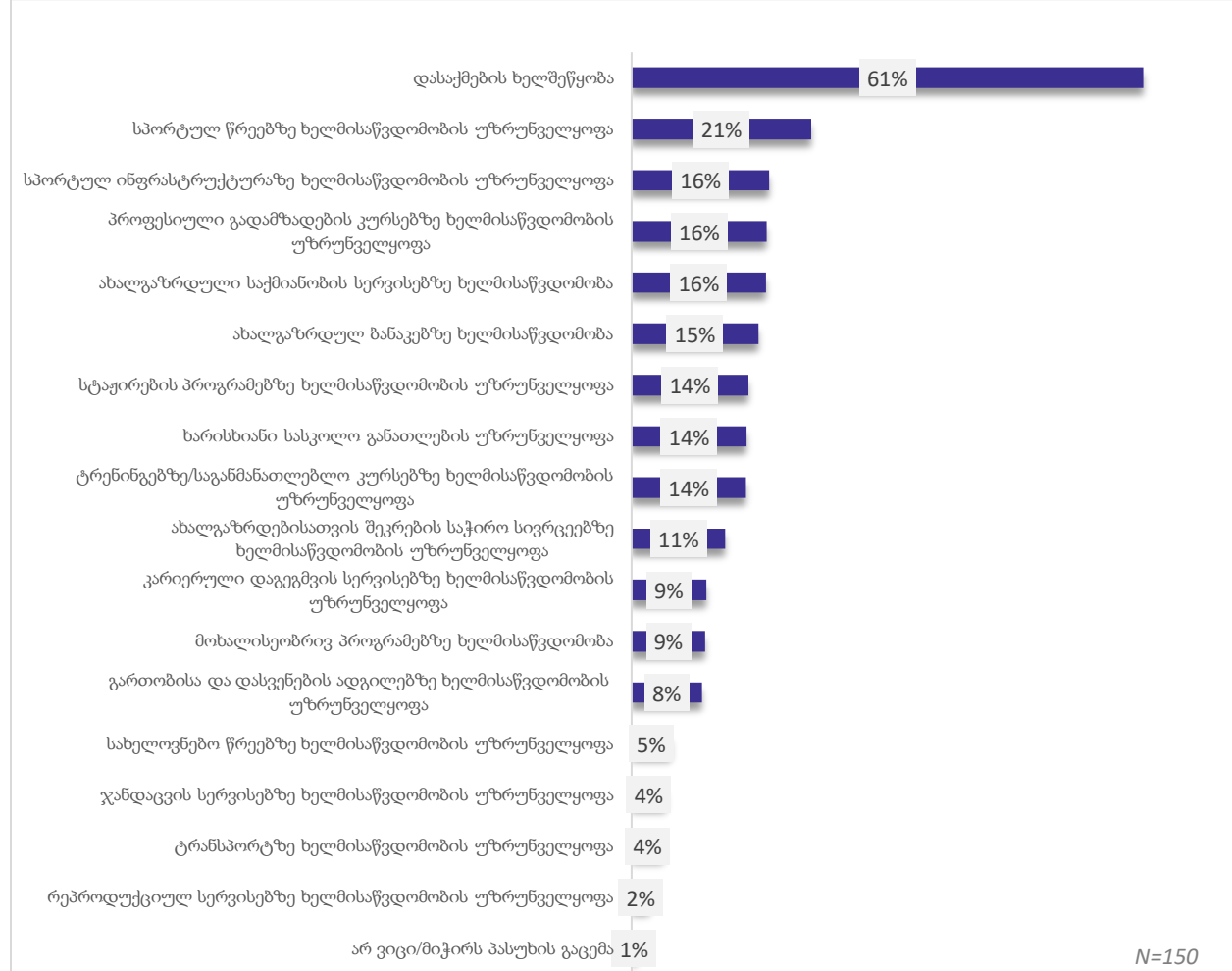
რაც შეეხება *დასაქმებას*, გამოკითხულთა 18% სრულ განაკვეთზე მუშაობს, 5% კი თვითდასაქმებულია და ჩართულია სამეწარმეო საქმიანობაში.

გრაფიკი # 8. დასაქმების სტატუსი

დასაქმებაა გამოწვევა, რომელზეც განსაკუთრებული ყურადღება დისკუსიებზე უფროსი ასაკის ახალგაზრდების ჯგუფში გამახვილდა. მათთან აღინიშნა, რომ სამუშაო ადგილების სიმწირე არ არის უნიკალური მხოლოდ ხობის მუნიციპალიტეტისთვის და მთელი ქვეყნის პრობლემაა, რაც, თავის მხრივ, განაპირობებს როგორც შიდა, ასევე გარე მიგრაციას. რაოდენობრივი კვლევის შედეგებითაც, უმთავრესი პრობლემა, რომლის მოგვარებაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მუნიციპალიტეტში მცხოვრები ახალგაზრდებისთვის დასაქმებაა (61%).

გრაფიკი # 9. უმთავრესი გამოწვევები/პრობლემები, რომელთა მოგვარებაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მუნიციპალიტეტში მცხოვრები ახალგაზრდებისთვის

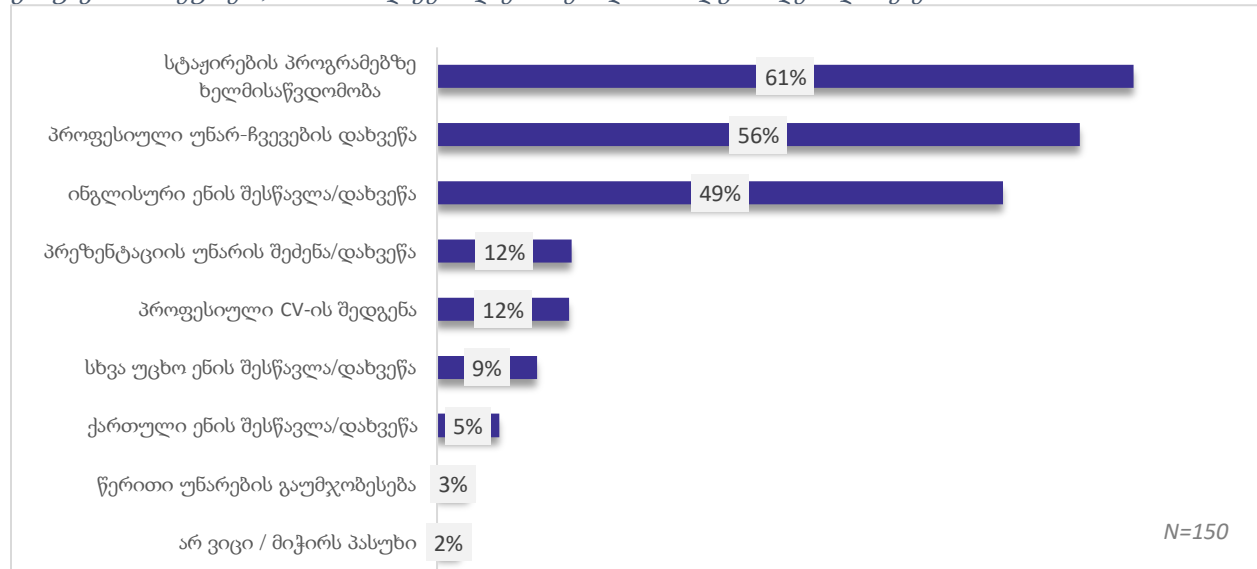

დისკუსიებზე უფროსი ასაკის ახალგაზრდებთან გამოიკვეთა სხვადასხვა ტრენინგსა და სასწავლო კურსზე ხელმისაწვდომობის საჭიროება, რაც ბუნებრივია იმის გათვალისწინებით, რომ მათ მიერ მთავარ პრობლემად დასაქმება დასახელდა. აღინიშნა, რომ აუცილებელია ახალგაზრდების პროფესიული გადამზადება, სხვადასხვა მიმართულებით ტრენინგების ორგანიზება და მათი დასაქმებისთვის ამ ტიპის ხელშეწყობის უზრუნველყოფა. კონკრეტულ სფეროდ, რა მიმართულებითაც სასურველი იქნებოდა ახალგაზრდების გადამზადება, დისკუსიაზე სოფლის მეურნეობა დასახელდა. მთავარი არგუმენტის თანახმად, სოფლად მცხოვრები ახალგაზრდებისთვის მნიშვნელოვანი იქნება ტრენინგების ორგანიზება სოფლის მეურნეობის სხვადასხვა მიმართულებით (მაგალითად, მეხაღებო) ან იმ მიმართულებებით, სადაც რეალურად არსებობს დასაქმების შესაძლებლობა. ის, რომ პროფესიული გადამზადება და ტრენინგებზე/საგანმანათლებლო კურსებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფაა

უმნიშვნელოვანესი, ეს რაოდენობრივი კვლევის შედეგად გამოიკვეთა (16% და 14% შესაბამისად). ამასთან, გამოკითხულთა უმრავლესობა სამუშაო ადგილების არსებობას მიიჩნევს არსებითად დასაქმებისთვის ხელშესაწყობად (73%) და ასევე, ნახევარი მიიჩნევს, რომ ამისთვის პროფესიული უნარ-ჩვევების ფლობა მნიშვნელოვანი (52%).

რაც შეეხება იმას, თუ რაში მხარდაჭერა დაეხმარებოდა ახალგაზრდებს დასაქმებაში, აქ სტაჟირების პროგრამებზე ხელმისაწვდომობა (61%), პროფესიული უნარ-ჩვევების დახვეწა (56%) და ინგლისური ენის შესწავლა/დახვეწაში მხარდაჭერა (49%) იკვეთება არსებითად.

გრაფიკი # 10. შეფასება, რაში მხარდაჭერა დაეხმარებოდა ახალგაზრდებს დასაქმებაში

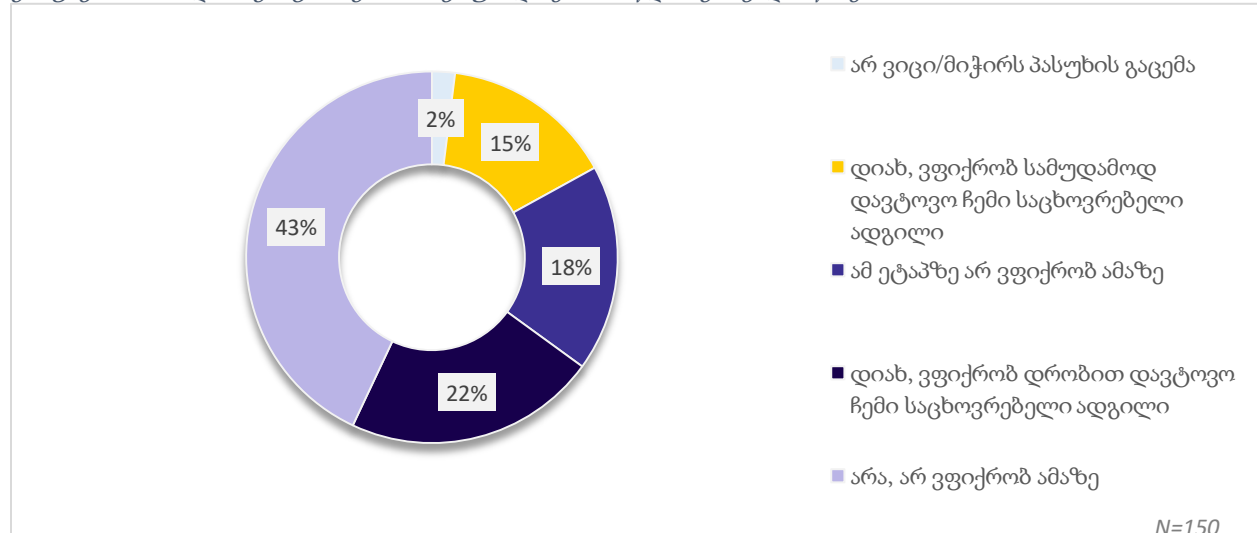

მიგრაცია

როგორც აღინიშნა, დასაქმებასთან დაკავშირებული გამოწვევა დასახელდა დისკუსიების მონაწილეთა მიერ მიგრაციის უმთავრეს მიზეზად. ძირითად ინფორმანტებთან კი, ის ფაქტი, რომ ძირითადად აქტივობები სკოლის ასაკის ახალგაზრდებისთვისაა იმითაცაა განპირობებული, რომ მიგრაციის მაჩვენებელი მაღალია და უფროსი ასაკის ახალგაზრდები ნაკლებად არიან მუნიციპალიტეტში. თუმცა, თუ მიგრაციასთან დაკავშირებით განზრახვებს ვნახავთ, ისინი არცთუ მაღალია. გარე მიგრაციაზე/ქვეყნის დატოვებაზე არ ფიქრობს 76% და ამაზე ამ ეტაპზე არ ფიქრობს 9%. რაც შეეხება შიდა მიგრაციას, მუნიციპალიტეტის დატოვების განზრახვა არ აქვს 43%-ს, ამ ეტაპზე კი ამაზე არ ფიქრობს 18%. მათ კი, ვისაც ეს განზრახვა აქვთ, სამუდამ მუნიციპალიტეტის დატოვებაზე მხოლოდ 15% ფიქრობს. შიდა და გარე

მიგრაციის მთავარი მიზეზები უკეთესი განათლების ხელმისაწვდომობასა და დასაქმების უკეთესი შესაძლებლობას უკავშირდება.

გრაფიკი # 11. შიდა მიგრაციის განზრახვა უახლოესი 2-3 წლის გათვალისწინებით

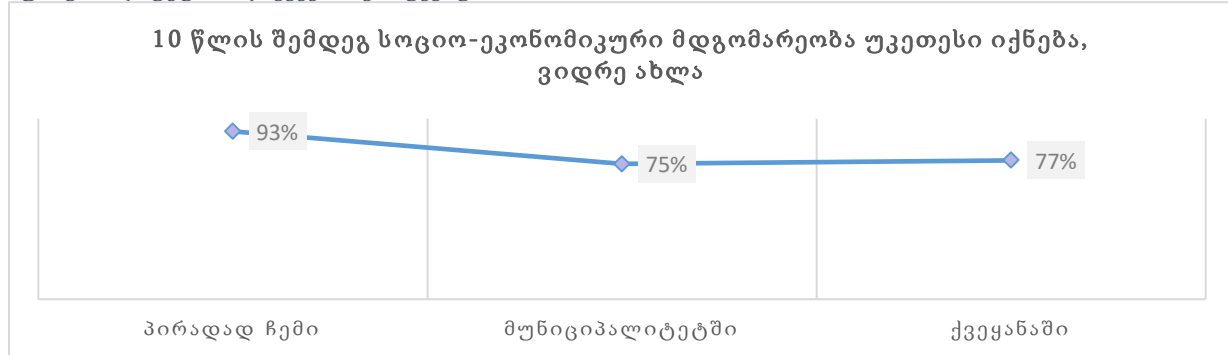

იმასთან დაკავშირებით, თუ რას აკეთებს ადგილობრივი ხელისუფლება პრობლემების მოსაგვარებლად, თვისებრივი კვლევის მონაწილე ახალგაზრდების შეფასებები ნეგატიურია. თუ, სკოლის ასაკის ახალგაზრდებთან აღინიშნა, რომ ადგილობრივი თვითმმართველობა მათ ჰპირდება პრობლემების მოგვარებას და არ აგვარებს წლებია, უფროსი ასაკის ახალგაზრდებთან მსგავსი დანაპირების არსებობაზეც არ ყოფილა მითითება. მათთანაც ხაზგასმული იყო, რომ ადგილობრივი თვითმმართველობა „არაფერს აკეთებს“ პრობლემების მოსაგვარებლად და წლების წინ დაწყებული პროექტები დღემდე დაუსრულებელია. რაოდენობრივი კვლევის მონაწილეთა დიდი ნაწილი კი აცხადებს, რომ ადგილობრივი ხელისუფლება რაღაც პროექტებს/პროგრამებს ახორციელებს, თუმცა უმნიშვნელოს (63%).

როგორც დისკუსიებიდან გამოჩნდა, მთავარ პასუხიმგებლად პრობლემების მოგვარებაზე ახალგაზრდები სწორედ ადგილობრივ თვითმმართველობას მიიჩნევენ. რაც შეეხება საკუთარ როლს, ამ კონტექსტში აღინიშნა, რომ, ერთი მხრივ, მნიშვნელოვანია, რომ ადგილობრივმა თვითმმართველობამ გამოყოფს ფინანსური რესურსი პროექტების განსახორციელებლად ახალგაზრდობის მიმართულებით. და მეორე მხრივ, ასევე აუცილებელია ახალგაზრდების გააქტიურება, დაინტერესება საკითხებით და ინიციატივებით გამოსვლა.

მიუხედავად არაერთი გამოწვევისა, ახალგაზრდების განწყობები მომავალთან დაკავშირებით პოზიტიურია. ყველაზე ოპტიმისტურია 10 წლის შემდეგ საკუთარი სოციო-ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასება (93%).

გრაფიკი # 12. შეფასება 10 წლის შემდეგ სოციო-ეკონომიკური მდგომარეობის პირადად მათი, მუნიციპალიტეტისა და ქვეყნის კონტექსტში

ამასთან, პოზიტიურია საკუთარი როგორც ფიზიკური (4 ქულა), ასევე ფსიქიკური (4.1 ქულა) მდგომარეობის შეფასება. დადებითია ასევე საკუთარი ცხოვრებით კმაყოფილებს მაჩვენებელი. ის, მაქსიმალური 7-დან 5.4 ქულითაა შეფასებული.

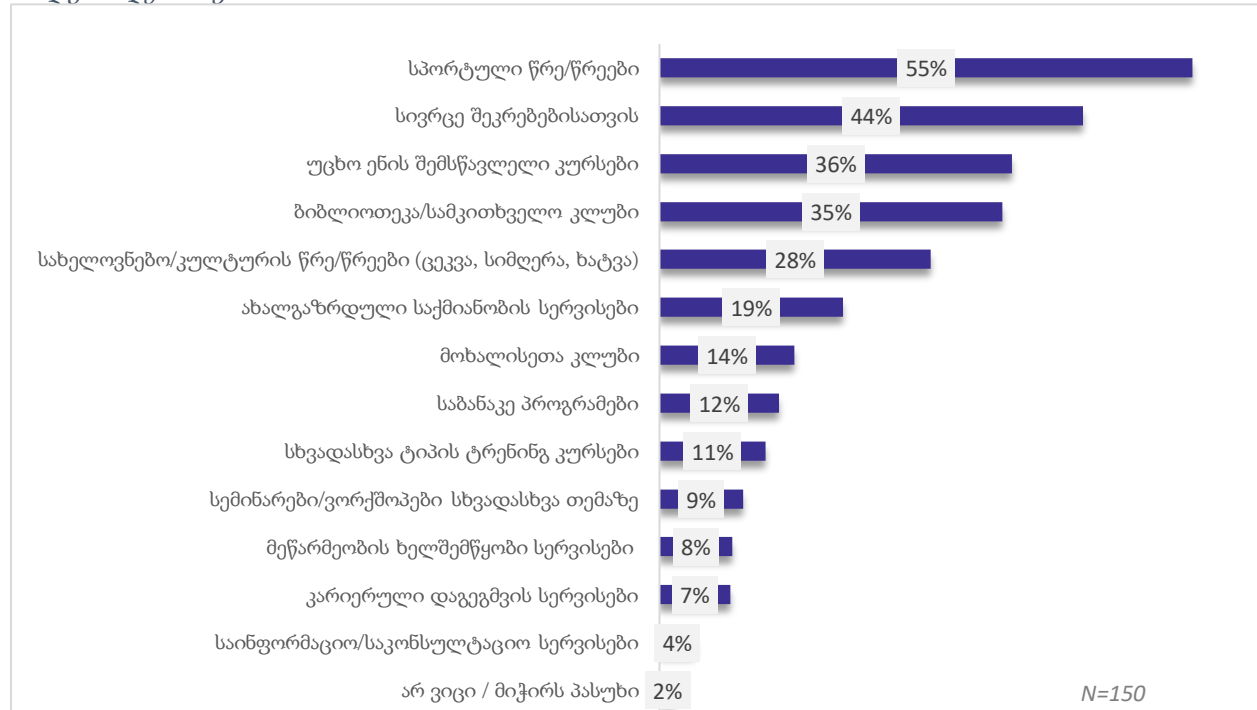
ამგვარად, კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით შეიძლება დავასკვნათ, რომ ახალგაზრდებს მუნიციპალიტეტში არაერთი გამოწვევა აქვთ. ამასთან, დასაქმება მაინც განსაკუთრებულ გამოწვევას წარმოადგენს. აგრეთვე, გამოწვევების მიუხედავად, მიგრაციის განზრახვა არცთუ კრიტიკულად მაღალია და თუ აქვთ ეს განზრახვა ახალგაზრდებს ძირითადად შიდა მიგრაციისას, განათლებას უკავშირებენ აღნიშნულს. ამასთან, პრობლემების მიუხედავად ხედვები მომავალთან დაკავშირებით ოპტიმისტურია, ისევე როგორც საკუთარი ცხოვრების შეფასება.

1.5. სასურველი აქტივობები

სასურველ აქტივობებსა თუ პროექტებს შორის თვისებრივმა კვლევამ შემდეგ საჭიროებებზე პასუხის გაცემის აუცილებლობა გამოკვეთა. პირველ რიგში, ახალგაზრდებისთვის მნიშვნელოვანია *შეკრებებისთვის სივრცეების* არსებობა. საგულისხმოა, რომ აღნიშნულში კვლევის მონაწილე ახალგაზრდები უფრო გასართობი ტიპის სივრცეებს მოიაზრებენ და ნაკლებად სივრცეებს არაფორმალური განათლების მისაღებად, დისკუსიების გასამართად თუ სხვა მსგავსი ტიპის აქტივობის დასაგეგმად. ახალგაზრდების შეფასებით, შეკრებების, პირველ რიგში კი გართობისათვის განკუთვნილი ადგილების არსებობა ახალგაზრდების ცხოვრებას მრავალფეროვანს გახდიდა. ახალგაზრდული სივრცეების არსებობა რომ განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ხაზგასმული იყო კვლევის მონაწილე ძირითად ინფორმანტთა მიერაც. ამგვარი სივრცის არსებობის მნიშვნელობას ასახელებს გამოკითხულთა 44%-იც.

რაოდენობრივი კვლევის მონაწილეთა უმრავლესობა სპორტულ წრეზე/წრეებზე ხელმისაწვდომობას ასახელებს განსაკუთრებით მნიშვნელოვნად.

გრაფიკი # 13. სერვისები, რომლებზეც ხელმისაწვდომობის არსებობა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ახალგაზრდებისთვის

თვისებრივმა კვლევამ ასევე უჩვენა, რომ ახალგაზრდები ისურვებდნენ *სპორტული ინფრასტრუქტურის* მოწყობას. მათ ხაზი გასუვეს ასევე *საგანმანათლებლო აქტივობებს* მნიშვნელობას. ამასთან, უფროსი ასაკის ახალგაზრდებთან გამოიკვეთა სხვადასხვა *ტრენინგსა და სასწავლო კურსზე* ხელმისაწვდომობის საჭიროება. ამ კონტექსტში სემინარების/ვორქშოპების მოწყობის დასახელებაც აღსანიშნავია გამოკითხულთა 9%-ის მიერ და მეწარმეობის ხელშემწყობის სერვისებიც 8%-ის მიერ. უცხო ენების შემსწავლელ კურსებზე მიუთითა 36%-მა და თუ გავითვალისწინებთ, რომ ამაში მხარდაჭერა დასაქმებისთვის მნიშვნელოვნად ჩაითვალა, უნდა ითქვას, რომ ამ სერვისების შეთავაზება ახალგაზრდებისთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანია.

ამასთან, წიგნის მაღაზიის არარსებობა და ბიბლიოთეკის გამართვის მნიშვნელობაზე დისკუსიებზეც აღინიშნა, რაც განსაკუთრებით ყურადღასაღებია იმის გათვალისწინებით, რომ გამოკითხულთა 35%-ის შეფასებით, ახალგაზრდებისთვის მუნიციპალიტეტში მნიშვნელოვანია ისეთ სერვისზე არსებობდეს ხელმისაწვდომობა, როგორიცაა ბიბლიოთეკა/სამკითხველო კლუბი.

მართალია, რაოდენობრივ კვლევაში ეს არ ყოფილა გამოკვეთილი, მაგრამ დისკუსიებზე ფსიქოლოგის სერვისზე ხელმისაწვდომობის არსებობის მნიშვნელობასაც გაესვა ხაზი.

თუ კვლევის შედეგებს შევაჯამებთ, კრიტიკულად მნიშვნელოვანი სამი საკითხი იკვეთება ახალგაზრდებისთვის ხობის მუნიციპალიტეტში. პირველი, ეს არის შეკრებებისთვის სივრცეებით მათი უზრუნველყოფა, სადაც გართობასთან ერთად არაფორმალური განათლების მიღებაც იქნება შესაძლებელი. მეორე, ეს არის გამართულ სპორტულ ინფრასტრუქტურაზე ახალგაზრდების ხელმისაწვდომობის გაზრდა. და მესამე, სპეციალური პროგრამების შეთავაზება ახალგაზრდებისთვის მათი გადამზადების მიზნით, რათა მოხდეს დასაქმების ხელშეწყობა, რისი ნაწილიცაა უცხო ენის შემსწავლელ კურსებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა. ამასთან, მნიშვნელოვანია ბიბლიოთეკასა და სამკითხველო კლუბზე, ასევე სახელოვნებო და კულტურის წრეებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.²

² დეტალური თვისებრივი ანგარიში, ასევე სრული გრაფიკული ანგარიში შესაბამისი მიგნებებითა და რეკომენდაციებით წარმოდგენილია შესაბამისი დოკუმენტების სახით